NAKLADANIE S ODPADOM

NAKLADANIE S ODPADOM

Obec je povinná okrem iných povinností zabezpečiť podľa potreby, najmenej dvakrát do roka, zber a prepravu objemných odpadov. To znamená, že 2x ročne by mali mať občania k dispozícii kontajner na veľkoobjemový odpad, čo sa premietne aj do výdavkov obce a teda automaticky aj do poplatku od občanov za likvidáciu odpadu. Zatiaľ sa v našej obci tento zber nepraktizoval, ale keďže postupne si musíme aj my plniť tieto povinnosti, budeme musieť vyriešiť s poslancami veľkoobjemový odpad.

Okrem toho nás čaká aj povinnosť likvidovať kuchynský odpad. Čo opäť znamená zvýšenie výdavkov pre obec, aj pre občana.

VEĽKOOBJEMOVÝ ODPAD

Tento zber budeme musieť zaviesť v našej obci a 2 x ročne pristaviť kontajner. Treba si však uvedomiť, že nás je v obci 140 obyvateľov a k dispozícii môžu byť len 2 kontajnery. Preto treba brať ohľad na každého z nás a aj na obec a využiť kontajner naozaj len na to, na čo má byť využitý. Pokiaľ obec tento zber veľkoobjemového odpadu nezavedie, hrozí pokuta. Preto budeme musieť spolu s poslancami veľmi citlivo zvažovať aj úpravu poplatku za likvidáciu odpadu v našej obci práve na zabezpečenie tejto povinnosti a služby občanom.

KUCHYNSKÝ ODPAD

Triedený zber kuchynského odpadu by mal byť o necelý polrok realitou vo všetkých obciach, okrem tých, ktoré preukážu, že všetci ich obyvatelia kompostujú v kompostovacích zásobníkoch. Preto budeme do každej domácnosti doručovať čestné prehlásenie, v ktorom občania prehlásia, že kuchynský odpad kompostujú, a teda ho nelikvidujú spolu s bežným odpadom v kuka nádobách. Keď obec bude mať od všetkých domácností toto prehlásenie, nemusí zabezpečiť zber kuchynského odpadu.

Ďalším, z dlhodobého hľadiska dôležitejším dôvodom, je potreba triediť a zhodnotiť bioodpad v dôsledku vysokého podielu v komunálnom odpade. Každoročne narastá úroveň plytvania potravinami, ktoré končia na skládkach. Zvyšky jedla, pokazené potraviny, ale tiež odpad z ovocia či zeleniny, sa na skládkach nerozloží tak jednoducho, ako očakávame. Bez prístupu vzduchu dochádza k jeho pomalému rozkladu. Súčasťou tohto procesu je tvorba skleníkových plynov, ktoré zásadne zhoršujú klimatickú situáciu. A najmä platí rovnica „Veľa bioodpadu v rámci komunálneho odpadu = vyššie poplatky za odvoz odpadov".

Preto je veľmi dôležité zvoliť aj doma v kuchyni funkčné riešenie – prevetrávané košíky a kompostovateľné vrecká, ktoré svojimi vlastnosťami podporia plynulý a bezproblémový priebeh triedenia bioodpadu.

LIKVIDÁCIU ZELENÉHO ODPADU

Zber trávy, konárov a lístia má obec povinnosť tiež riešiť pristavením kontajnera na zber. Túto povinnosť sme zatiaľ z finančných dôvodov neriešili takýmto spôsobom. Využívali sme svoj pozemok v areáli bývalej škôlky a zavážali tak jamu. Mnohí však napriek tomu, že máme v obci kontajnery na zber plastov, skla a kovu, zneužívali túto možnosť a často sa v jame objavil aj tento odpad.

V týchto dňoch sme požiadali o zriadenie malej obecnej kompostárne Okresný úrad v Banskej Bystrici a pokiaľ dostaneme povolenie, budeme mať aj túto povinnosť splnenú a vývoz zeleného odpadu zlegalizovaný. V areáli škôlky však budú platiť prísne pravidlá, ktoré budeme musieť všetci rešpektovať. V opačnom prípade sa areál uzatvorí a zber zeleného odpadu sa bude likvidovať za poplatok kontajnermi. Ideálnym riešením je mať vlastný kompost a zmiešavať zvyšky z kuchyne s lístím, drobnými konárikmi a trávou. Prípadne mať niekoľko kompostovísk s rôznou veľkosťou a dobou premeny na humus. K tomuto sú veľmi vhodné i drviče konárov. Pamätajte, že spaľovanie zeleného odpadu je protizákonné.

Treba si uvedomiť, že každé takéto zneužívanie a nelegálne likvidovanie odpadu môže pre obec znamenať pokutu a v neposlednom rade zbytočnú prácu a čas pri likvidácii nelegálneho vývozu. Naposledy tak bolo v mieste konania vatry, kde sme našli na kope vyvezené plasty, filtre a iné komponenty z rozobratého auta. Obec nedisponuje nákladným vozidlom a ani prívesným vozíkom, a preto každé takéto likvidovanie skládky je pre mňa ako starostku nie len komplikované, ale hrozí pokuta zo životného prostredia. Preto vás všetkých žiadam, aby sa podobné prípady už nestávali.

Ivona Patrášová, starostka obce

NARODILI SA

- Barborka Kantorová
- Gratulujeme nášmu poslancovi Jánovi Kantorovi a partnerke Andrejke k narodeniu syna Jonáša.

Malým občianom želáme veľa zdravia, šťastia a lásky. Vitajte medzi nami.

OPUSTILI NÁS

• Ján Predajniansky – Tomiško
Česť jeho pamiatke.

PRANOSTIKA

Ak sa osy v septembri tlačia do príbytkov, prorokujú tuhú zimu. Osy sú užitočné tým, že larvy kŕmia muchami a redukujú ich počty. Je to asi 90 % toho, čo osy zožerú.

POVRAZNÍCKE NOVINY

Obecné noviny obyvateľov, rodákov a priateľov obce

2. ROČNÍK • ČÍSLO 1/2020

www.povraznik.sk

Milí Povrazničania,

mnohí sa už pýtali, či nebudú naše povraznícke noviny. Prvý polrok tohto roku sa niesol v znamení opatrení z COVID 19 a ani sme nevedeli ako sa situácia vyvinie. Či už po stránke nášho bežného života, ale aj po tej finančnej. Takže písať o plánoch a o tom, čo chceme v našej dedinke urobiť, bolo veľmi ťažké.

Celá situácia okolo pandémie a nastavené opatrenia zo strany vlády mali dopad na nás všetkých, na podnikateľov, ale aj na obce. Hneď prvý mesiac po „nútenej prestávke„ sme pocítili finančný výpadok prídelu podielových daní od štátu pre našu obec takmer vo výške 40%. To znamená, že ak nám prichádzali peniaze mesačne vo výške cca 3000 €, tak v tomto mesiaci to bolo len 1800 €.

Spolu s kolegami z malých obcí sme okamžite začali alarmovať a biť na poplach. Nikto z nás nevedel, aký bude ďalší mesiac. Pokiaľ by to malo pokračovať v takýchto sumách, potom je viac ako isté, že by sme to nezvládli. Postupne však začala ekonomika pracovať a situácia sa stabilizovala. Nie je však isté, aký dopad to bude mať v budúcom roku, keď mnohé firmy avizujú prepúšťanie a práve od zamestnanosti a výberu daní od zamestnancov je závislá výška podielových daní pre obce.

Preto sme s kolegami napísali množstvo listov predstaviteľom vlády, ZMOS-u, ktorý zastupuje obce vo vyjednávaní s vládou, predsedom všetkých VÚC a pod. a žiadali zmenu a podporu v presadzovaní zmien systému financovania malých obcí do 200 obyvateľov. Pretože aj keď tento rok s odretými ušami zvládneme, ukázalo sa, že v akomkoľvek malom zakolísaní ekonomiky sme my – malé obce – najzraniteľnejšie. A to je dôsledok nesprávneho systému financovania obcí.

Podporu sme získali od mnohých predstaviteľov verejného života a v septembri vláda predstaví nový model financovania obcí. Či zapracuje a prihliadne aj na naše požiadavky uvidíme v nasledujúcich týždňoch. Isté je, že v tomto boji pre zabezpečenie bežného štandardu všetkých nás – obyvateľov malých dediniek – nepoľavíme a budeme sa naďalej snažiť každému obyvateľovi zabezpečiť rovnaké služby a podmienky života, aby sme sa necítili v porovnaní s občanmi väčších miest menejcenní a na periférii záujmu kompetentných tohto štátu.

Ivona Patrášová,
starostka obce

MILÍ ŠKOLÁCI A ŠKÔLKARI,

po sladkých prázdninách nastane vždy čas povinností, ale aj čas na záujmové krúžky a spoločne strávené chvíle so spolužiakmi.

Znamená to pre vás, možnosť naučiť sa veľa nového. Rodičov čaká množstvo úloh, úspechov, ale aj neúspechov, ktoré budú prežívať spolu s vami. Nech sú to pre vás príjemné chvíle pri objavovaní nových poznatkov a zručností. Prvý deň v škole, to je veľký deň, na ktorý čaká aj veľa prváčikov, ktorým sa otvorí nová a zaujímavá etapa života. Vy starší sa snažte im to uľahčiť. Spomeňte si na to, ako vám bolo po prvý krát v novom prostredí školy, medzi novými deťmi. Pomôžte im v prvých týždňoch v ich prvých krokoch v škole, v družine či na spoločných podujatiach.

Prajem vám všetkým veľa úspechov, dobrých a chápajúcich učiteľov. Nech máte radosť a potešenie z nových vedomostí a hlavne samé dobré známky.

Ivona Patrášová, starostka obce

REKONŠTRUKCIE A INVESTÍCIE

REKONŠTRUKCIA VYKUROVANIA KULTÚRNEHO DOMU

V prvom polroku prebiehalo verejné obstarávanie na dodávateľa avizovaných prác rekonštrukcie vykurovania. Po tomto zdĺhavom procese sa nakoniec s prácami začalo v letných mesiacoch. Práce v auguste postupne speli ku zdarnému koncu a tak sa všetci dočkáme chvíle, keď pri posedení na divadelnom predstavení, rodinných udalostiach či voľbách už nebudeme sedieť v kabátoch.

Na rekonštrukciu sme získali dotáciu takmer 100 tis. €, ale súčasne sa na tomto projekte musí obec spolupodieľať čiastkou cca 10 tis. €. Túto sumu sme si počas roku 2019 postupne kumulovali, keďže sme už vedeli o pridelení dotácie. A tak financie z predaja nepotrebného majetku, pozemku a aj šetreniu na bežných výdavkoch budú takto investované do rekonštrukcie kultúrneho domu.

Rekonštrukcia však priniesla aj potrebu úpravy priestorov a to hlavne sály kultúrneho domu. Rozsah týchto prác sme vopred nevedeli odhadnúť, pretože až pri úprave sme zistili, že nestačí len vymaľovať. Je potrebné aj murársky vyspraviť opadávajúce časti stien, obnoviť sokel, strop...

Vďaka ochote a množstvu strávené-ho času Vladimíra Psotu sa nám to podarilo zvládnuť za cenu potrebného materiálu a vďaka sponzorstvu aj vymeniť záclony za nové vertikálne žalúzie. Veríme, že sa budete v týchto priestoroch cítiť príjemne a budú slúžiť k spokojnosti nás všetkých.

VEREJNÉ PRIESTRANSTVO

Na úpravu verejného priestranstva v okolí zvonice sme podali žiadosti o dotáciu, avšak mnohé dotácie boli v dôsledku pandémie zrušené. A tak sme aspoň svojpomocne pomaly začali tým, že sme dobudovali obrubníky v tej časti, v ktorej neboli osadené. Altánok, ktorý v dôsledku zatekania vody zo striešky začal pomaly chátrať postupne opravíme. Začneme tým, že osadíme žľaby aby opravené steny opäť nehnili a altánok vydržal čím najdlhšie. Natreli sme informačné tabule a jednu z nich sme premiestnili na cintorín.

Pokiaľ sa nám podarí získať peniaze, v budúcom roku budeme pokračovať úpravou a obnovou tohto parčíka. V prvom rade vymeníme postupne lavičky v rámci možností podľa návrhu, ktorý máme spracovaný a doplníme priestor okrasnou zeleňou a smetnými košmi.

Priestor pri novej hasičskej zbrojnici je tiež zatiaľ v stave po stavebných prácach, a teda aj tento postupne svojpomocne upravíme tak, aby tu vzniklo pekné, upravené miesto so zeleňou.

MIESTNE KOMUNIKÁCIE

Spracovaný projekt rekonštrukcie cesty smerom k rod. Kantorovej je stále v štádiu čakania na vyhlásenie výzvy na podávanie žiadosti o dotáciu. Pokiaľ takáto výzva bude vyhlásená, budeme sa snažiť o získanie dotácie, bez ktorej rekonštrukciu tejto cesty sami nezvládneme. Ide takmer o cca 300 m komunikácie v predpokladanej sume 80-100 tisíc €. Táto komunikácia je majetkovo vysporiadaná a pozemok je vo vlastníctve obce, čo je jednou z podmienok pre získanie dotácie. Takto vysporiadaná je ešte cesta pred obecným úradom a ulička k Dušanovi Predajnianskemu. Na tieto zatiaľ nemáme spracované projekty. Bohužiaľ cesta k pánovi Tešlárovi je majetkovo nevysporiadaná a teda na získanie dotácie v tomto čase beznádejná.

CINTORÍN

Na základe žiadostí od občanov poslanci na svojom zasadnutí rozhodli o vypílení časti stromov na miestnom cintoríne, ktoré ohrozujú hroby či už svojou veľkosťou alebo koreňovým systémom.

Tieto budú po získaní povolenia vyťažené a po úhrade nákladov na tieto práce budú získané financie z predaja dreva použité na novú vhodnú výsadbu a úpravu na cintoríne.

Pokiaľ sa nám podarí, ešte tento rok vymeníme vstupnú bránku na cintorín. Bude financovaná z časti prostriedkov, ktoré sme získali v minulom roku pri organizovaní plesu a stretnutí rodákov.

Pri vstupe je osadená nevyužívaná informačná tabuľa od zvonice, na ktorej sú všetky potrebné informácie o prevádzke cintorína, poplatkoch a tiež o likvidácii odpadov z cintorína. Zároveň sú tu umiestnené konvice na vodu pre všetkých, ktorí si budú chcieť poliať kvety. Čiastočne bola upratana bývalá márnica, ktorá bude slúžiť na spoločné náradie. Je však potrebné udržiavať v nej poriadok a odkladať len potrebné veci.

MIESTNY ROZHLAS

V marci bola podaná žiadosť na poskytnutie dotácie na rekonštrukciu vedenia miestneho rozhlasu a výmenu vysielačov. Na kompletnú rekonštrukciu je potrebných takmer 8 tis. €. Keďže došlo k výmene vlády a zároveň k problémom s pandémiou, obvyklý júnový termín na rozhodnutie o pridelení financií bol presunutý na mesiac september. Stále teda čakáme na vyjadrenie, či nám budú financie na tento účel poskytnuté.

MIESTNA KNIŽNICA

Aj keď sme malá obec s malým počtom čitateľov, sme jednou z mála, kde ešte funguje knižnica. Dôležitá je priebežná obnova knižničného fondu, doplňanie noviniek. V jarných mesiacoch sme podali žiadosť na Fond pre obnovu umenia na poskytnutie dotácie práve na nákup nových kníh a na naše potešenie nám bolo pridelených 2000 €. Veríme, že aj obnovou knižničného fondu prispejeme k záujmu a zvýšeniu počtu čitateľov. Pokiaľ máte záujem o nejakú konkrétnu knihu, môžete kontaktovať Moniku Štubniakovú a budeme sa snažiť takúto knihu získať do našej knižnice. V našom záujme je kúpiť knihy také, o aké je zo strany vás čitateľov záujem. Preto neváhajte s dobrým tipom na nákup zaujímavej knihy.

KULTÚRA

V tomto roku boli mnohé kultúrne podujatia zo známych dôvodov zrušené alebo boli pozastavené dotácie na ich uskutočnenie.

Preto aj Deň matiek sme oslávili netradične – reláciou v rozhlase a to hneď dvakrát. Prvá relácia bola pripravená starostkou obce, ktorá sa prihovorila všetkým matkám, a následná druhá relácia bola pripravená našimi deťmi.

Podobne to bolo aj s pripomenutím si oslobodenia obce, ktoré prebehlo tiež formou relácie v rozhlase.

Tradičný Deň obce a stretnutie rodákov sa tento rok nekonalo práve z dôvodu prísnych opatrení a z dôvodu zrušenia dotácií na takéto podujatia. Bez dotácie od BBSK si naša obec veľké podujatie nemôže sama dovoliť financovať. Ale veríme, že v budúcnosti sa opäť v júnových dňoch stretneme na tomto milom podujatí.

Jánska vatra, ktorú sme spoločne pripravili na tradičnom mieste, bola na návrh spoluobčanov venovaná zosnulému Jánovi Predajnianskemu – Tomiškovi. Hlavným dôvodom venovania práve jemu bolo to, že vzhľadom na okolnosti a situáciu sme nemali možnosť sa s ním spoločne rozlúčiť na oficiálnom pohrebe.

Deň detí sa nám už podarilo pre deti pripraviť, zábavnou formou spoznať najbližšie okolie dedinky a hlavne deťom ukázať Jaseňov vrch a jaskyňu Ďurova diera. Deti, i tie najmenšie, výstup zvládli. Pri spoločnej opekačke a rozpustenej zmrzline sa nakoniec spoločne vyšantili v areáli škôlky.